

HASIERAN JARRI BEHARKO DENA

IZENBURUA

Irakasgaia: Gizarte Zerbitzu Espezializatuak

Gaia: 1.X

Ikaslea: X

Irakaslea: Eguzki Urteaga

2022/01/17

ESKEMA MOTAK

1. Historikoa: garai desberdinak bereizten ditu (70., 80. eta 90. hamarkadak, esaterako);
2. Tematikoa: gai edo esparru diferenteak bereizten ditu (ekonomia, politika, kultura, adibidez);
3. Klasikoa: tesia, antitesia eta sintesia banatzen ditu;
4. Neurtua: tesi bat babesten du, beti ere neurtuz eta ñabardurak agertaraziz.

1. GAIA: Gizarte zerbitzuen izaera

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

Gizarte Zerbitzuen oinarriak ezagutuko ditugu idazlan honen bidez, hauen izaeraren nondik norakoak identifikatu eta analizatuz. Horretarako, gizarte zerbitzuak kontzeptuaz, hauen bilakaeraz eta zenbait gakoaz arituko naiz.

Gizarte Zerbitzuak definitzerako garaian, ongizate sozialaren ekoizpen moduek zentzu honetan duten eragin zuzena kontuan izan behar dugu; ekintza sozial, laguntza sozial, gizarte segurantzaren zein ongizate soziala kontzeptuek, gizarte zerbitzuak kontzeptualizatzeko eta ulertzeko moduak adierazten dituzte. Horrez gain, kontzeptuak bi zentzuetan erabiltzen dela aipatu behar dut, hauek ondoren azalduko ditudalarik.

Beste alde batetik, esan beharra dago, Gizarte Zerbitzuen inguruko ikerketa eta informazio gutxi dagoela, esparruaren inguruko datuak ez baitira sistematikoki jaso, ikerketen gehiengoak unibertitate arloa mugatuz.

1.2 Gaiaren garrantzia

Aipatzekoa da, auzi hau garrantzi handikoa dela, Gizarte Zerbitzuen inguruko ezagutzak sakontzeko oinarriak eskaintzen dituelako. Lehenik eta behin, Gizarte Zerbitzuak kontzeptuaren ulerkera bat jasotzeko eta bigarrenik, auziaren inguruko jakintzaren oinarriak analitzatzeko, batik bat, lurralde historikoetan duen izaera, udaletxeen papera ezagutuz eta historiak esparru honetan jokaturako papera ezagutzeko, bereziki, II.Mundu Gerra aztertuz, eta honen baitan, Ongizate Estatuaren papera.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioak

- **Gizarte Zerbitzuak:** Publikoarentzako zerbitzu tekniko erregular eta jarraituak dira. Arazo sozial zehatzak jorratzeko programak eta baliabideak daude zerbitzu horietan, Gizarte Ongizatea lortu edo hobetzeko helburuarekin burutuak direnak.
- **Ongizate Estatu:** II.Mundu Gerraren ostean, mendebaldeko estatuetan garaturako egitura da. Enplegu osoarekiko sektore publikoaren konpromezua, gizarte zerbitzuen estalgarri unibertuala eta biztanle bakoitzarentzako gutxiengo diru-sarrera bermatzeko antolaketa soziopolitikoak.

1.4 Problematika

Gizarte Zerbitzuak Ongizate Estatuaren sorrerarekin batera garatu ziren, hala ere, oraindik ere, alor honetan aurrerapen ugari daude. Aipaturako hau bi zentzu nagusietan ikus dezakegu, alde batetik, kontzeptuaren inguruko analisisa egiterako garaian aurkitu daitezkeen gabezietan, ikerketa falta dela-eta. Beste alde batetik, Gizarte Zerbitzuen inguruan dagoen kudeaketa eta ezarpenean dagoen ezgaitasuna, honen gehiengoa Lurralde Historiko bakoitzera mugatuz eta bereziki, herri bakoitzeko udaletxetara, honek biztanleriarekiko gertutasunean laguntzen du.

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Gizarte Zerbitzuen garapen nagusia Ongizate Estatuaren testuinguruan eman zen, hala ere, ondoren etorritako krisiek garapen sakonago bat ematea zaildu dute.
2. **Hipotesia:** Gizarte Zerbitzuak Lurralde Historikoetan antolatzeak garrantzia dauka egon daitezkeen berezitasunengatik, baina honek sortzen dituen mugak agerikoak dira.

1.6 Eskemaren azalpena

2. GARAPENA (4 garapen posible) (Hipotesika antolatu)

1. LURRALDE HISTORIKOA

- Lurralde historiko bakoitzak gestionatzeko independentzia dauka.
- EAEn desorekak daude zonaldeen artean.
 - Frankismoaren ondorioz: Araba eta Nafarroa gehiago esplotatu.
- Desorekekin amaitzeko: 2008ko GZen legea.
 - Minimo eta maximo batzuk zehaztu.
 - Krisiaren eraginez, administrazio publikoan ez zegoen dirurik.
 - Legean ageri zena atzeratu.

2. KONTZEPTUAREN BI ZENTZUAK

2.1 Kontzeptu zabala

- Ongiz. Estatuaren barruan garatzen den gizarte politikaren jardueretan kokatzen da.
- Helburua: herritar guztien bizi baldintzak babestea eta hobetzea da.
- GZ jarduera eta laguntza multzo bezala ikusten ditu (GZ, osasuna, hezkuntza...).
- 1948an Nazio Batuen Giza Eskubide Unibertsalen adierazpenen barruan kokatu.

2.2 Kontzeptu zehatza

- Mendebaldeko herrietan geroz eta hedatuagoak→ GZ pertsonalak.
- Europako Karta Sozialak proposatzen duen def. araberakoa.
- GZak GLren metodoak erabiliz, ongizatea dakarte.
 - Komunitate, talde eta gizabanakoen garapena bilatzen dute.
 - Ingurugiro sozialera egokitzen dira.

2.3 Ideologiaren baitako ezberdintasunak

- Ideologia ezberdinen arabera, planteamendu ezberdinak daude.
 - GZ zabaleraren ingurukoak.
- Ezkertiarren arabera, esku hartze publikoa handiagoa izan behar da.
 - Zabalagoa edo ia zerbitzu guztiak eman.

3. ONGIZATE ESTATUA

- II.Munu Gerraren ondoren, mendebaldeko estatuetan garatu zen.
 - GZtan ondorio nagusiak.
- Espainian: berandu gertatu, baina egoera erabat eraldatu.
 - Adostasun zabal bat (tira bira politiko eta administratibo asko egon arren).
- Babes eta esku hartzeko modelo berri bat →erroforma larriak.

-Botere publiko eta eragile pribatuen harremanak berrikusi.

4. GIZARTE ZERBITZUAREN KONTZEPTUAREN EZTABAIDA

·Profesionalen arteko bilkura anitzak eztabaida elikatu
·Erreferente nagusiak: (1) Gizarte langileen lagunarteko egiturak, (2) ongizate sozialerako Espainiak batzordeak, (3) Fuzarte Zerbitzuen talde sozialistak.

·Prozesuaren emaitza: GZ kontzeptua GZ pertsonalekin nahastu.

·Hiru irizpide:

- 1) Autonomia Erkidegoetako eta udaletxeetako egitura admin.-ren berrindartzea.
Admin. publikoaren barruan GZak osagai berezi bezala osatu.
-Antzemate hobea; batasun berezi bat.
- 2) 1980ko hamarkadan: lege berezi batzuk.
Autonomia Erkidegoek gaitasunak gauzatu.
-GZen egituraketa eta berrindartzean eta garrantzi semantiko itzala.

5. GIZARTE ZERBITZUEN EGINBEHARRA

·Egun, GZ izena daramate jarduera orokortu batzuk: babes sozialaren alor bereziak.
·Mugak. Ez da soilik baliabide sozialak ezagutzen, osaketa teoriko eta tekniko propioak dauzkaten baliabide zehaztu batekin.

-Irudi sozial geroz eta bereziago bat.

·Gizarte politikaren barruan, zuzenbidearen ezaugarri, egitura politiko-admin eta aurrekontu bereziak.

·GZak horrela zehaztu:

- Laguntza batzuk eskaintzen dituzten zerbitzuak.
 - Auto. Erkidegoetako GZen legearen argitalapenaren arabera.
- Herritarren ala taldeen behar hurbil zein larriei norabidetuta.
 - Ezaugarri admin, organiko eta instrumentalak.
 - Pertsona, ingurugiro sozialarekin harremandu eta bizi kalitatea goratu.
 - Admin eta talde teknikoen bidez, baliabideak zein laguntzak kudeatu.
- GZak gizarte politika gisa ikusi behar dineraren inguruan adostasunik ez.
 - Batzuk: Gz batzuk merkatuak bermatu.
 - Beste batzuk: GZ pertsonalen kudeaketa erakunde pribatuek.
 - Estatuak laguntza ekono.

6. GIZARTE ZERBITZUAK ETA JENDEAREKIKO HURBILPENA

·Gizartean tesuinguru aldaketak, herritarrekiko hurbiltasuna gero eta eskatuagoa.

-Udalak lehen lerroak, GZak eskaintzeko. (Toki egoki bezala ikusten dira)

·Udalek beregain konpetentzia batzuk → legeak aitortuak.

-Ez dute diru parterik.

·Krisi garaitan, rekaudazio fiskal gutxiago, gastua gora →zorpetu.

-2008ko legea, gauza bakoitza noren eskumena den zehazteko.

3. AMAIERA

- 1) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 2) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak
- 3) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)

2. GAIA: Gizarte zerbitzuak, behartsutasuna eta bazterketa soziala

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

Bai gizarte politikaren, bai gizarte langintzaren helburu amankomuna, pertsonen, taldeen eta komunitateen ahalik eta ongizate handiena lortzea da, beraien behar sozialak (funtsezkoak batez ere) ahal den neurrian asez.

Gizarte politikak ardatz orokorrak eta ekintza egitarauak zehazten dituen bitartean, gizarte langintzak gailu eta baliabide horiek erabiltzen ditu eskaera sozialei erantzuteko eta, bide batez, eskubide sozialak errespetarazteko. Gizabanakoak bere ingurugiroarekin dituen hartu-emanetan kokatzen da eta oinarrizkoak bezala ikusiak diren beharrak asetzen saiatzen da, baliabide eta zerbitzuei irixteko aukera eskainiz.

Zentzu horretan, gizarte politikaren gauzapean arrunt batera ez mugatzeaz gain, gizarte langintzak politika horren definizioan, planteamenduan eta bilakaeran parte-hartzen du.

1.2 Gaiaren garrantzia

Gizarte politika eta gizarte langintzaren arteko harremanak, behar sozialei erantzuteko nahitik, ongizate sozialaren ikuspegira doaz, herritarren laguntza zehatzeraino. Erreforma administratiboetatik, erakunde berrietatik eta esku-hartze sozialaren metodologiaren bilakaeratik datozen eskaera eta egokipenetatik datoz. Era berean, beraien helburuei eta baliabideei dagokionez, gizarte politikak eta gizarte langintzak antzeko arazoei aurre egin behar diete.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioa

- **Gizarte langintza:** Gizarte langintza, ikasgai eta lanbide gisa, giza eta sozial baliabide eta arazoetan erdiratzen da, ideia orokorretan galdu gabe, eta ongizatearen osagai objektibo bezain subjektiboetan erdiratuz.
- **Behar sozialak:** Behar sozialak historikoki eraikiak direnez, sozialki jerarkizatuak izanik, ezin daitekeenez nahikari ala itxaropen arruntetara mugatu eta gune konplexuetan modu kontraesangarrian kokatzen direnez, beraien esanahia zein bilakaera testuinguru politiko eta instituzionalari lotuak daude. Behar batek balorapen eta ikuspegi ezberdinak sortu ditzakeenez, eztabaida pizten da batzuentzat nahikoa delako eta besteentzako ez delako. Izan ere, beharraren eta ongizatearen zentzu subjektibo bat dago eta bitarteko aldagai batzuek egoera ezberdina bilakatzen dute. Pertsona batek bizi izan dituen egoera sozial, ekonomiko, familiar ala profesionalak eragin dezakete.
- **Gizarte Politikak:** Gizarte politikak ikusi ezin duen alderdi hori gizarte langintzan jarduten duten profesionalak senti eta trata dezakete beraien eguneko lanean. Beraz, norabide orokorrak zehazten eta tresna egokiak proposatzen dituen gizarte politikak, irakasgai zein profesionalak behar ditu neurri horiek gauzatzeko eta egoera nahiz pertsona bakoitzari egokitzeko, behar sozialen alderdi ezberdinak kontutan hartuz.

1.4 Problematika

Gizarte politikak eta gizarte langintzak hainbat alor enpiriko eta teoriko partekatzen dituzte. Profesional gehienek eguneroko lana, gizarte zerbitzu berezi ala orokorren barruan, gizarte politika gauzatzea da. Halaber, gizarte langintza geroz eta presenteagoa da testuinguru eta behar sozialei buruzko ikerketetan, gizarte politika eraginkorren definizioa, garapena eta gauzapena laguntzeko. Hala ere, gizarte politika eta gizarte langintzaren arteko uztartze teorikoa ez da hain argia.

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Gizarte Politikek Ongizate Estatuaren unibertsaltasuna bermatzen dute.

2. Hipotesia: Zenbait Gizarte politikek, duten joera paternalista dela eta, menpekotasuna eta bezerotasuna iraunarazten dituzte, arazo sozial eta ekonomikoak konpondu gabe.

3. Hipotesia: Gizarte langintzaren esperientzia ez da nahikoa gizarte politikak eratzeko orduan.

1.6 Eskemaren garapena

2. GARAPENA (4 garapen posible) **(Hipotesika antolatu)**

1. KONTZEPTUAREN INGURUKO EZTABAIDA

- Garapen ekonomikoak → behartsutasuna eta bazterketa sortu ditu.
 - Beraz, Ongizate Estatuak sortu da (ezberdintasun sozialekin amaitzeko)
- Bazterketa sozialak → trukaketa sozialean eta elkartasunean dagoen hartu-emanaren oreka apurtu du.
- Herritarrek benetako berdintasuna lortzeko → Babes sistemak paternalismoarekin eta menpekotasunarekin amaitu beharko du.
- XIX. mendea eta gero, babes sistema garatu da berdintasun soziala lortzeko eta egitura politiko-administratiboaren sorrera gertatu da.
- Ongizate Estatuaren betebeharra → gizarte politikak sortzea
 - Gizarte politiken eginkizunak → 1. Kategorien osaketa
 - 2. Elkartasun kontzeptua inplikatzeko duen ondasun publiko eta kolektiboaren definizioa
 - 3. Baztertuta dauden taldeen irabazi berezien zehaztapena.
- Gizarte modernoan, ezsegurtasun iraunkorra, malgutasuna eta prekaritatea orokortu da → zaurgarritasuna eta bazterketa eraginez.
- Ongizate Estatuaren krisiak, ekonomiaren globalizazioak eta lan munduan dauden hauskortasun egoerak eta etxebizitzaren merkatuaren askatzeak → ahultasun egoeran daudenen kopurua handitu da.
- Bazterketa soziala ezin daiteke behartsutasun ekonomikora mugatu → oztopoen gehiketa da eta.
- Bazterketa sozialaren ezaugarriak:
 1. Erabateko behartsutasun ekonomikoa
 2. Lana lortzeko zailtasunak
 3. Hezkuntzara iristeko zailtasunak
 4. Osasuna bermatzeko zailtasunak
 5. Etxebizitza duin bat lortzeko ezintasunak
 6. Familia eta sozial harremanak edukitzeko zailtasun handiak
- Zerbitzuak eskaintzean baino, diru-laguntza ekonomikoak banatzean oinarritzen den Ongizate Estatuan, baliabide ekonomikoak, kokapen soziala ulerteko balio dute.

- Lisboako Europar Kontseiluak, bazterketa sozialaren adierazleak zehazteko eta datuen kontaketa egiteko proposatu du.

- Horrela, Estatu guztiek gizarte politiken eraginkortasuna neurtu ahalko dute.

- Bazterketa sozialaren izaera anitza ulertzeko→ lehen eta bigarren mailako adierazleak bereiztu behar dira. Lehen mailakoak hauen izanda (10):

1) errenta tasa apala, 2) errentaren banaketa, 3) errenta apalaren egonkortasuna, 4) errenta apal eta erdikoaren arteko tartea, 5) lurralde batasuna, 6) epe luzeko langabezi tasa, 7) inork lan egiten ez duen familietan bizitzea, 8) irakaskuntza goiz uzten duten eta inolako heziketarik jarraitzen ez duten pertsonena, 9) bizi itzaropena 10) norberaren osasun egoeraren oharmena.

2. BAZTERKETA SOZIALAREN AURKAKO EGITARAU NAZIONALAK

- 80ko hamarkadatik aurrera osatzen hasi bazterketa sozialaren aurkako neurriak

- 1987an→Espainian, Behar Egoeretako Egitarauan bere adierazpena eduki du, Behartsutasunaren Aurkako Europar Egitarauari tokia uzteko.

- 1989an→Espainiak, Behartsutasunaren Aurkako Europar Egitarauko ekintza batzuk egin ditu, 1994tik 1999ra politikak zehazten, aniztasuna, lankidetzaren eta ikerketa oinarriz izaten.

- Gero→Lan eta Gai sozialen Ministeritzak Bazterketaren Aurkako Egitaraua sustengatu du, bazterketa egoeretan dauden taldeei zuzendutako esku-hartzeekin.

- 2001-2003an→Barneratze Sozialerako Lehen Ekintza Plan Nazionala → barneratze sozialerako ekintza plan nazionalen garrantzia azpimarratu, eta: (1)barneratze sozialerako lurralde planen osaketan, (2)hunkitutako pertsonen eta beraien ordezkarien parte-hartzea bultzatzean, (3)erabateko harreraren planteamenduan eta zaurigarritasun egoeran dauden pertsona eta taldeen koordinaketa eta arreta osoa

- 2001-2003an→Barneratze Sozialerako Bigarren Ekintza Plan Nazionalaren funtsezko helburu batzuk→ - Batez-besteko diru-sarreraren %60tik behera daukaten pertsonen kopurua %2az jaistea.

- Babes sozialeko politiken koordinaketa hobetzea eta, bereziki, enplegu eta barneratze sozialena, administrazio publikoen lankidetzaren bidez.

- Ondorengo alderdien lurralde osagaia aurreratzea : lurraldeen arteko batasuna, Estatu osoko biztanleriaren estalgarriaren %50era iritxi arte, udal lurralde planak zabaltzea, zaurigarriak diren lurralde eta hauzotako jardueri lehentasuna ematea.

- Familia eta lan biziak bateratzeko neurriak bultzatzea eta Familia Laguntzeko Plan Osoen garapenean aurreratzea.

- Arrixku ala bazterketa egoeretan dauden biztanleriak, ONGek eta bere langileek, teknologia berriak lortzera laguntzea.

- Etxe bortizkeriaren aurkako jarduerak indartzea eta gizonen zein emakumeen arteko aukeren berdintasuna indartzen duten neurriak azkartzea.

- Oso zaurigarriak diren taldeentzako, egitarau bereziak garatzea, hala nola : adineko pertsonak, ezintasunak dauzkatenak, ijitoak, etorkinak, haurrak eta etxebizitza gabekoak.

- Sartutako eragile guztien parte-hartzea eta mobilizazioa bermatzea, legebiltzarrak barne. ONGekiko eztabaida guneak sortzea, non hunkituak diren pertsonen parte-hartzea segurtatua dagoen.

- Barneratze sozialaren barruan, praktika egokien sustapena eta trukaketa bultzatzea.

3. AUTONOMI ERKIDEGOTAN, GUTXIENGO DIRU-SARREREN BERME SISTEMAK

- Ongizate Estatuaren irizpidea → bizitzeko behar diren diru-sarrerengalerak sortzen dituzten arazoengaur, pertsonengaur babestea.

- Helburu hau lortzeko → bi mekanismo martxan jarri: langabezi segurantzak eta laguntza ekonomikoak

- 1973-74ko krisia eta gero → babes sozial politiken eraginkortasuna kolokan jarri

- Masazko langabezia agertu → lan merkatuaren ezaugarriak hauek izaten hasi: enpleguaren prekarietatea, langabezi orokortua eta langabeziaren iraunkortasuna.

- 1980 amaieran eta 1990 hamarkadaren hasieraren artean → sindikatuek gutxiengo diru-sarrerak bermatzea eskatu baina Estatuak ezezkoa eman

- Beraz, Autonomi Erkidegoen eginkizuna bilakatu

- 1989an → Euskal AE diru-sarrereng egitaraua martxan jarri (lehenengo autonomia)

- Gaur egun → AE guztiek gutxiengo errenta egitaraua dute.

- EAEn bezala, Nafarroan gutxiengo diru-sarrerak izateko eskubidea ezagutzen duen legedia sortu

3. AMAIERA

- 1) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 2) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak
- 3) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)

(1.hipotesia): Gizarte Politikek Ongizate Estatuaren unibertsaltasuna bermatzen dute. **EZEZTATU**

(2.hipotesia): Zenbait Gizarte politikek, duten joera paternalista dela eta, menpekotasuna eta bezerotasuna iraunarazten dituzte, arazo sozial eta ekonomikoak konpondu gabe. **BAIEZTATU**

(3.hipotesia): Gizarte langintzaren esperientzia ez da nahikoa gizarte politikak eratzeko orduan. **BAIEZTATU**

3. GAIA: Gizarte zerbitzuak eta generoa

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

“Gizarte Zerbitzuak eta Generoa” gaian, generoaren ikuspegia hartuko da oinarritzat, honek, gizarte zerbitzuetan izan duen eragina aztertuz. Horretarako, mugimendu feministak izandako garapena ezagutu eta analizatuko dut. Horrez gain, garrantzi handia daukaten eta genero ikuspegiarekin zuzenki lotuak dauden hainbat kontzeptuen nondik norakoak tratatuko ditut, batik bat, enpoderamendua.

Beste alde batetik, kontuan izanik, mugimendu feministaren helburua, gizon eta emakumeen arteko berdintasuna lortzea den heinean, honi bideratutako aukeren berdintasun planen analisia egingo dut. Hari beretik, genero ikuspegiaren esparruan emandako instituzionalizazioari erreparatuko diot, eskualdeetan eta udaletxeetan dagoen jardueran sakonduz.

1.2 Gaiaren garrantzia

Gizon eta emakumeen arteko ezberdintasunak, eta zehazki, emakumeek esparru guztietan bizitako debaluazio egoerak, zuzenean eragiten du gizartearen sektore guztietan. Horregatik, garrantzia handiko auzia dela esan dezakegu. Zentzu honetan, zeharkakotasuna bezala kontzeptuek garrantzia handia daukate, haien helburua, genero ikuspegia jarraituz esparru guztiak zeharkatzea baita.

Horrez gain, mugimendu feministaren instituzionalizazioan garrantzia handia jarri behar da, orain arte, nagusitutako ezberdintasunak eragindako plan guztiak gaindituz, eta genero ikuspegiaren oinarrituko diren plan berriak garatuz.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioa

- **Gizarte Zerbitzuak:** Publikoarentzako zerbitzu tekniko erregular eta jarraituak dira. Arazo sozial zehatzak jorrazteko programak eta baliabideak daude zerbitzu horietan, Gizarte Ongizatea lortu edo hobetzeko helburuarekin burutuak direnak.
- **Generoa:** 1970.hamarkadan, feminismo akademiko anglosaxoiak, izaera biologikoak, eraikuntza soziala eta kulturaletatik bereizteko erabilitako nozioa da. Errealitate soziala hobeto ulertzeko asmoz gain, helburu politikoekin garatutakoa da, sexua eta generoa bereiziz, erabakitzailer biologikoa gutxitzea espero da, gizon eta emakumeen arteko ezberdintasunean murrizteko asmoz.
- **Enpoderamendua:** Boterea ematea ala norbaiti boterearen egintza ematea. Alor ezberdinetan erabilitako kontzeptua da, bereziki, genero ikasketetan. 1960.hamarkadan, mobilizazio sozialekin sortzen da eta hezkuntza herrikoierako mugimenduarekin bat doa. Osagai ekologiko, etniko, kultural, feminista eta kritikoak bereganatzen dituen ikuspegi anitzean erdiratzen da, baita ere, esku-hartu nahi den talde eta pertsonen zapalkuntza egoeraren azterketetan.
- **Zeharkakotasuna:** Generoen arteko berdintasunaren ideia zabal batetik dator, gizonak emakumeak eta bien arteko harremanak batuz. Estrategia edo

modu egonkor eta egunerokoan, prozesu politiko orokorren barruan, generoen arteko berdintasun galderak kokatzen diren prozesu bezala definitu dezakegu. Erabaki politikoetan, egitura instituzionaletan eta baliabideen banaketan, maila guztietan eta prozesu politikoetan, emakumeen eta gizonen ikuspuntuak eta interesak kontuan hartu nahi ditu. Politika guztien bizkarrezurra izatea eta ekintza guztiak bustitzea bilatzen du.

1.4 Problematika

70.hamarkadatik geroztik, mugimendu feministaren garapenarekin batera, pentsaera feministak esfera publikoan garrantzi handia hartu badu ere, berdintasunaren helburuari begiratuz gero, aurrerapausu nahikoak eman ez direla aipatu beharra da. Alor publikoan, emakumeek presentzia eta ikusgarritasun handiagoa lortu badute ere, erakundeen sustengurak ez du isla berdina izan alor publikoan (familian, bikotekdiean eta lagun arteko harremanetan).

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Genero ikuspegia lantzearen bitartez, esfera publikoan aurrerapen nabarmenak eman diren arren, esfera pribatuan gabezia nabarmenak identifikatu daitezke.
2. **Hipotesia:** 1970.hamarkadan mugimendu feministaren sorrera eta garapenarekin, emakumeek esfera publikoan eragin handiagoa izatea lortu da, pentsaera feministak garrantzi handia hartuz.
3. **Hipotesia:** Genero ikuspegiaren instituzionalizazio bat eman bada ere, eta honen baitan, aukeren berdintasun planak garatu badira ere, berdintasunerako bidean ez dira nahikoak.

1.6 Eskemaren garapena

2. GARAPENA *(hipotesika antolatu)*

1. PENTSAERA FEMINISTAREN GARAPENA

·II.Mundu Gerra edo 40.hamarkada arte: langile mug. nagusi.

·60.hamarkadan belaunaldi berri bat unibertsitatara.

-Arazo berriak →mugimendu berriak. (Mug. feminista, kasu)

·Pentsaera feministak eragin zuzena genero ikuspegiaren instituzionalizazioan

·Alor publikoan emakumeen presentzia eta ikusgarritasuna handitu

·Alor pribatuan ez da hainbesteko garapena eman.

2. GENERO KONTZEPTUARENAREN FUNTZIOA

- Giza harremanen eta hartu-emanen konplexutasuna hobeto ulertzeko.
- Scott*-ek lotura bi ideien artean:
 - Generoa eta sexuaren arteko bereizteka, harreman sozialen osagaia da.
 - Generoa, botere harreman adierazlearen lehenengo forma da.
- Generoaren lau osagai nagusiak:
 - 1) Irudi anitzak gogorarazi eta kulturalki eskuragarriak diren sinbolo eta mitoak.
 - 2) Sinboloen esanahien interpretazioak kontzeptu norbatiboak adierazi.
 - 3) Genero harremanen erakunde sozialak: ahaidetasun sistema, familia, lan merkatua (sexuetan banatua), hezkuntza erakundeak eta politika.
 - 4) Nortasun subjektiboa, osagaien hartu-emanak eta maila kognitibo, ekonomiko, politiko eta psikologikoak.

2.1 Generoaren zentzua:

- Scott*: testuinguru historiko eta sozio-kultural batean hartzen du zentzua.
 - Gizon eta emakumeen arteko harreman finkoak eta eginkizunen banaketa.
- Gizarte batetik bestera eta une batetik bestera aldatu.
- Bordieu*: generoaren logika →botere eta menderatasunaren logika.
 - Bortizkeria sinbolikoaren itxura hartzen du.
- Gixonezkoen orden soziala oso sustraitatua, ez du zuribiderik behar.

3. ENPODERAMENDUA ETA BOTEREA

- 1970.hamarkada erdian, feminismoak enpoderamendu kontzeptua berea egin.
 - Filo. post-modernoaren eta bereziki, Foucaulten pentsaeraren eragina jasanez
 - Botere eta botere-harreman kontzeptuaren eragina.
- Egun feminismoak kontzeptuaren ulermen zabala:
 - Boterearen deminizio instituzional, formala, pertsonala eta politikoa.
- Emakumeak gai dira eta zilegitasun osoa dute erabakiak hartzeko.
- Hiru osagai: pertsonala, erlazionala eta kolektiboa.
- Barruti publikoaz gain barruti subjektiboa: aldaketa indibidualak.
 - Adb. kontzientzia hartzea, autoestimu handiagoa izatea.

3.1 Enpoderamenduaren prozesua:

1. Emakumeak kontzientzia hartu.
2. Gaitasunen inguruan konfiantza eduki.
 - Erabakiak hartzeko ezberdintasun egoerak aldatu.

3. Antolatu. (Interes amankomunak)
4. Gizarte berdintuagoak sortzeko ekintza eraldatzaileak sustatu.

3.2 Youngen azalpena:

- Gutxiengo sexual, etniko eta etikoentzat → estrategia politikoa.
- Mekanismoak osatu eta baliabide publikoak aldarrikatu. 3 ildo
 - Auto-antolatzea, parte-hartzea ebaluatzea, politikak arbuizatzea.
- Sektore publikoan genero erakundeak sortu.
 - Emakumeei enpoderamendua emateko eta modu orokortuan lortzeko.

4. ZEHARKAKOTASUNAREN GARRANTZIA

- Epe luzeko helburua: generoen arteko berdintasuna.
- Behar ezberdinei erantzun nahi.
 - Genero berdintasuna alor politiko-instituzionalean eta gizonak generoen arteko berdintasunean sartzea.
 - Ordura arteko politiken bazterketaren gaindipena.
- Generoaren pisua azaltzen laguntzeko tresna berriak sortu →eremu publikoan.
- Epe luzeko estrategia: gobernuan, alor pribatuan eta komunikabideetan, hertsadura politiko indartsua behar.
- Nazioarteko lankidetzeta eta elkarteen parte-hartzea bultzatzeko erakundeak instituzionalki sustengatzea beharrezkoa.
- Emakumeek bizitza publiko eta politikoan parte hartu + erabakiak hartu.
- Prozesu konplexua: generoen arteko berdintasunaren zilegiztasuna berrindartu.
 - Funtsezko balorea.

4.1. Baieztapen ekintza eta ekintza baikorra

- Esamolde hau, 1960.hamarkadan, Estatu Batuetan. Gobernuak:
 - Arraza, erlijio edo sexu ezberdintasunen aurka duen estrategia barruan.
- Aukeren berdintasuna ezartzea helburu duen estrategia.
 - Praktika eta sistema sozialen diskriminazioen aurrean.
 (→*Europako Kontseiluko Gizon - Emakumeen arteko Berdintasunerako Batzordea*)
- Alfonso Ruiz Miguel*: aurkako diskriminazioa deritzon baieztapen diskriminazioa.
 - Berdintasunerako ezberdintze modu bat.
 - Diskriminazioa pairatzen dutenak honen irabazleak: diskriminazioari itzulia.
- Baieztapen diskriminazioa eta ekintza baikorra bereizten dira.
 - Lehenak alde diskriminatorio bat.
 - Bigarrenak emakumeen presentzia maila bat eskatzen dute.
 - Biek benetako berdintasuna errazten dute.

- Corlett*: ekintza baikorrak zaurigarrienak diren herritarren arabera egin nahi,
-Politika horien lehen jasotzaileak direlako.

4.2. Nortasuna eta genero ezberdintasuna

- Corlett*: nortasuna: estatuak + politika publikoak jasotzen dituzten taldeen arteko elkar-bizitza.

- Nortasun ezberdinen eta talde ezberdinen errespetuan oinarritu.

5. AUKEREN BERDINTASUN PLANA

5.1. Generazko politikak, hiru eremu nagusitan:

- 1) Emakumeen parte-hartze politikoan.
- 2) Politikaren gunearen definizioan: emakumeen presentzia handitu.
- 3) Sistema politikoaren antolaketan. generoaren ikusmoldeak kontraesanak agerian utzi.

5.2. Alor publikoa:

- Ongizate Estatuaren eraldaketak ez dute funtsean emakumearen rola aldatu.
-Esku-hartze publikoak emakumeen diskriminazioa indartzeko joera.
-Feminismoak alor publikora hainbat aldarrikapen.
·Politika publikoak osatu.
- Politika publiko garrantzitsuenetarikoak: berdintasuna bermatu nahi dutenak.
- Ekintza baikor mota asko → ez dira nahikoak funtsezko arazoa konpontzeko.
- Aurrerapausuak bai baina emakumeek desabantailak oraindik.
-Familiar, ideologian eta botere arloetan.

5.3. Mailak: Nazioartea, Europar Batasuna eta Espainia:

5.3.1. Nazioarte mailan:

- Hitzarmen eta erakunde ezberdinek:
Gizon eta emakumeen arteko soldata berdintasuna planteatu.
- 1975 arte bere gauzapena ez zen gomendatua izan.

5.3.2. Europar Batasunaren mailan:

- Tratuaren berdintasuna sustatzeko helburua.
- Estrategia komunitario bat urte askotako egiturauei lotu die.
- 1980. hasieran hasi → ekintza kokaleku bat ezartzeko.
-Jarduera komunitarioek ezberdintasunak desagertarazteko eta generoen arteko berdintasuna bultzatzeko lan egin dute.

- Amstedarmeko Hitzarmena: berdintasun hori alor guztietara hedatzeko.
- 2000ko abenduan: Europar Batasuneko Funtsezko Eskubideen Kartak baieztatu.
- Logika berdina jarraituz, jarduera eta egitarauak nazio legedietara agonduak izan.
 - Neurri praktikoak hartu nahi dira →diskriminazioaren aurka borrokatzeko.
 - Herritarren kontzientzia harraraztea.
 - Berdintasuna oztopatzen duten jarduerak aldatzea.
- Aurrerapausuak bai baina ezberdintasun batzuk jarraitu.

5.3.3. Espainia mailan:

- Frankismoan aldarrikapen feministen oihartzunik ez.
- Trantsizio garaian, nazioarteko modelo batzuen hobariekin kontaktu.
- 1983an Emakumearen Erakundea sortu →politika antidiskriminatzailea
 - Tresna hedatuena: Aukeren Berdintasunerako Plana.
- Planen ezaugarriak:
 - Politika mota honen ohitura eza.
 - Jarduera orokorrak eta eragileen konpromezua.
 - Gizarte osoak diskriminazioak ezagutu eta antolaketa sozial zein ekonomikoan aldaketak onartu.
 - Emakumeen ezberdintasun egoera agenda publikoan
 - Lehen urratsa: zilegiztaaztea eta gizarte osoaren aldarrikapen sozial bihurtzea.
- Ongizatezko Gizarte Politiken osaketa eta gauzapenan, genero ikuspegiaren eginzkina giltzatzailea eta berritzailea.
 - Estatu, Autonomi eta udal barrutietan.
- Politika berritzaileek bi ezaugarri:
 - Garapen instituzionala Estatu eta Autonomia mailetan
 - Ikuspegiaren bilakaera: emakume-arazotik emakume-buruehentasunera.
- 1977an UCDko gobernuak, Kultura eta Gizarte Ongizatezko Ministeritza barruan:
 - Emakume Baldintzaren Azpi-Zuzendaritza Orokorra sortu.
 - Elkarteei diru-laguntzak, emakumeentzako info. guneak eta legedia berrikusi.
 - Langileen Estatua eta Kode Zibila aldatu, hezkontzarekin zerikusia duten aldaketak.
 - Kultura Ministeritzaren Gazterian Zuzendaritza Orokorren eta Sustapen Sozio-Kulturalaren barruan, Emakumearen Azpi-Zuzendaritza Orokorra deitu.
- Emakumearen Erakundearekin →generoaren ikuspegia erakundeetan sartu.

6. GENERO IKUSPEGIAREN INSTITUZIONALIZAZIOA

- Emakumearen Erakundeak ekintza ugari.
 - Adb. Aukeren Berdintasunerako Lau Planak.

- 1989 geroztik, Autonomi Erkidegoetan: emakumeei zuzendutako erakundeak sortu.
 - Nafarroa salbuespen.
- Genero ikuspegiaren instituzionalizazioa, pentsaera aldaketa eta tokiko egituren sorrerak.
- Ongizate sozial eta indibidualaren emakumezko kontzeptua, sexuen eta generoen arteko berdintasun juridikoaren aldarrikapenean aldatu.
- 1978ko Kontsultazioa onartu:
 - PSOE, legediko alderdi diskriminatzaileak - sexu ezberdintasunak ezabatu.
- Teoria eta praktikaren artean alde nabariak,
- Mug. feministaren esanak jarraitu arren, gizonen jarrerak aldatzeko ez da nahikoa.
 - Aurreiritzi eta ohituren oinarrituta.
- Lehen eta Bigarren planek: lan munduari arreta.
 - Emakumea gizonaren baldintzatik hurbildu, berdintasuna bilatu gabe.
- Bigarren Plana: etxeko lanen ardura generoen artean hobe banatzera bideratu.
- Hirugarren eta Laugarren Planek: alor pribatua publikoa bezala aurkeztu.
- Espainian familia eta lana uztartzeko baldintzak Europako beste herrialdeetan baino okerragoak.

6.1. Eskualde barrutiko jarduerak

- Tokiko Erregimenaren Oinarrizko Lege Arautzaileak aldaketa nabarmenak.
- 20.000 biztanletik gora udalek zuzenki GZak eskaini.
- Auton. Erkidegoek bultzatutako udalek emakumeentzako laguntza bereziak.
 - Emakumeentzako aholku eta info guneek eragin zuzena.
 - Azken 5 urteetan garapen handia.
 - Tratu txarren arretan gz berezituak eragin oparoena.
 - Emakumeen aurkako erasoek arazo larria.

6.2. Udaletxe jarduerak

- Gizarte Zerbitzuen udal egituren bilakaera atzekoa eremu guztietan.
 - Hasieran, laguntza joera →eztabaida: emakumeen esku-hartzearekin lotu
 - 1990: diskurtsua: ekintza baikorrera eta berdintasun ordainketara.
 - Esku-hartze eta ohartarazte neurriak + laguntza esku-hartzea.
- Neurriak ez dira itxaro bezain handiak izan.
- Erakunde mailan udalen gaitasunak emendatuz →ongizatezko GZen luzapenarekin.
- Esku-hartze zelaia zabaldu.
 - Laguntza sozialera gehiago eraman + esku-hartze indibidualak mantendu.

- Laguntza esku-hartzeak →alderdi anitzak eta lurraldetuak + oso zentralizatuak.
- Ekintza sozial bertikala: zaurgarriak diren taldeei (emakumeak).
- Egun, udaletan emakumearen zinegotzi berezi bat egituratzearen eztabaida.
 - *Adostasun eza.
- Emakumearen irudia, faktore askoren arabera.
 - Kultura arrazoiengatiko sinboloaren indarrak ez du udalen aldaketa fagoratu.
 - 1990 geroztik, berdintasun planekin, aldaketa nabarmenik ez.
- Udal batetik bestera konpromezu ezberdinak.
- Politikak bi erabaki nagusien menpe:
 - Emakumearen zinegotzi berezi baten sorrera.
 - Eremuari loturiko emakumearen galdera.
 - Gizarte Ongizaterako zinegotziarena.
- Udaletxe batzuetan emakumearen zinegotzia edo eremu berezi bat.
 - Emakumearen egoera gizarte ongizate eta gizarte zerbitzuen arazoetatik bereiztea.
 - Teorian, ekintzak, emakumeekin lan normalizatua egitera bideratuak.
- Udaletxe askotan, emakumeei norabidetuta dauden ekintzak:
 - Gizarte Ongizate, Gizarte Zerbitzu eta Ekintza Sozialera norabidetuak.
 - Sail berezietan izen ezberdinak: Info. Gunea edo Aholkularitza Gunea.
- Hirugarren antolaketa modelo bat: zerbitzu askotan banatua.
- Generoaren politika ez da udalen lehentasuna.
 - Ezberdintasun handiak udal batetik bestera.

3. AMAIERA

- 4) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 5) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak
- 6) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)

4. GAIA: Gizarte Zerbitzuak eta ekimen soziala

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

Gizarte zerbitzuekin zerikusia duen ekimen soziala azalduko dut lan honetan. Lehenik eta behin, ekimen sozialaren esanahia adieraziko dut. Ekimen soziala beste pertsona batzuen jokabideari eragiten dio, eta egiten dutenei zentzua ematen die. Gizarte ekimena terminoa eremu soziologikotik sortzen da. Pertsona batek edo batzuek gertaera jakin bat sortzeko erabil dezaketen giza jokabidea sustatzeko. Maila sozialean, zentzu pertsonala eman diezaiela.

Bestalde, ekimen sozialarekin zerikusia duten hainbat teoria landuko ditut. Teoria ekonomikoak, teoria ideologikoa eta politikoa, eta teoria soziologikoak hain zuzen ere.

1.2 Gaiaren garrantzia

Egungo gizartean, bai sektore publikoak bai sektore pribatuak garrantzi handia jokatzen dute. Horregatik, eta bereziki, hauek gizarte zerbitzuekin duten lotura zuzenagatik. Sektore publiko zein sektore pribatua sakonki ezagutu eta analizatzeak garrantzi handia dauka, bakoitzaren berezitasunak azpimarratuz eta ezberdintasunak identifikatuz. Horrez gain, bakoitzak betetako eta betetzen duen funtzioak analizatzea garrantzi handikoa da.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioa

- **Erakunde pribatu ez diru irabazlea:** Irabazi-asmorik gabeko erakunde bat (ENL) erakunde pribatua da, eta, bere eratzeara arabera, ezin ditu bere onurak banatu erakundea kontrolatzen duten pertsonen artean; horretarako, bai helburuak lortzeko (edo berrinbertitzeko), bai erakundearen gaineko kontrolik ez duten pertsoneri laguntzeko erabili behar ditu.
- **Hirugarren sektorea:** Hirugarren sektorearen definizio bat ematea oso zaila da, publikoa ez dena edo irabazi-asmoa duena ukatzearen bidez mugatzen baita, bere helburuak kausa sozial bati eskainita. Baina esan liteke hirugarren sektorea erakunde multzoa dela (elkartek, fundazioak, etab.), ez publikoak, ez irabazi-asmorik ez dutenak, gizarte-ekintzako proiektuak egiteaz edo edozein motatako kolektiboen interesak defendatzeaz arduratzen direnak (kultura-elkartek, kirol-elkartek, kontsumitzaile-elkartek, ikasle ohiak, etab.). Horretarako, profesionalak eta boluntarioak erabiliko dira.
- **Ongizate Estatua:** Ongizate-estatu, estatu ongilea, probidentzia-estatu edo ongizate-gizartea ere esaten zaiona, kontzeptu politiko-ekonomiko bat da, estatu-eredu bat eta gizarte-antolamenduko eredu bat izendatzeko erabiltzen dena, Estatuak herrialdeko herritar guztien eskubide sozialak estaltzen dituena.
- **“Free rider” arazoa:** “Free rider” arazoa merkatua ez duela ondo ekoizten ondasun horiek suposatzen du. Jendea ez baitago prest ordaintzeko ondasun horientatik, ordaindu gabe zerbitzu bera jaso badezake. Hori dela eta, merkatuak huts egiten du eta administrazio publikoaren laguntza behar du.
- **Gizarte zibila:** Gizarte zibila figura pribatua da, eta bi pertsona edo gehiagok baliabideak partekatzen behartzen dute beren burua, irabazpidezko baliabide posibleak elkarren artean banatzeko asmoz. Oro har, gizarte zibila alderdien arteko akordio bat da. Akordio horren bidez, hainbat pertsonak dirua, ondasunak eta beste aktibo batzuk bateratzen dituzte guztiontzako irabazizkoa izan behar duen helburu komun bat lortzeko, bakoitzaren ekarpenaren arabera. Alderdien arteko itun pribatu eta sekretua denez, eta ez

sozietate anonimoa bezalako merkataritza-sozietate bat (mugatua, komanditazkoa edo bestelakoa), Kode Zibilak arautzen du, eta bazkideen jarduerak banakakoak dira hirugarrenen aurrean, eta ez dago nortasun juridikorik.

1.4 Problematika

Sektore pribatu eta publikoaren arteko eztabaida historikoki nabarmendu izan dena da. Merkatu eta estatuaren partetik gabezia handiak sumatu izan dira eta honela babes sozialaren pribatizazio prozesuari hasiera eman zaio. Honek harreman zuzena izan du eman diren joera ideologikoekin, sozialdemokrata eta kontserbadorea nabarmenduz eztabaida honen baitan.

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Egungo gizartean oraindik ere, merkatu eta estatuaren partetik hutsegite handiak daudenez, sektore pribatuaren beharra nabaria da.
2. **Hipotesia:** Joera ideologikoek zuzenean eragiten dute esku-hartze pribatu eta publikoaren arteko gatazkan.

1.6 Eskemaren garapena

2. GARAPENA *(Hipotesika antolatu)*

1. EKIMEN SOZIALAREN JATORRIA ETA BILAKAERA

-1970. hamarkadan babes sozialaren pribatizazio prozesua hasten da (1980. hamarkadan bizkortu)

-Estatua jarduera batzuetatik atera da, gizarte zerbitzuak erakunde pribatuen baitan geratzen.

-Sektore pribatu eta publikoaren arteko harremanak berregituratu: sektore pribatu ez diru irabazlearen ekimena nabarmena.

- Historikoki: sektore pribatu ez diru irabazlea → elizari lotuta

- Erakunde sare filantropiko laikoak ez zirelako existitzen.

- Lehenengo erakunde publikoa ONCE (1938) baina 1978 pribatua bilakatu.

-Trantsizioaren garaian: aldaketa sakonik ez

- 1980. hamarkadan: erakunde eta elkarte ez diru irabazleen ugalketa (1990. hamarkadan areagotu)

- 1990. hamarkadan: sektore publikoan aldaketak → xahupen (gastu) publikoaren eta sozialaren murrizketa eta erakunde laikoen hazkundera.

- Gizarte zerbitzu modelo berria: diru publikoak ekimen pribatuak kudeatutako gizarte zerbitzu modelo.

-Diru-laguntzen eta hitzarmenen bitartez, administrazio publikoek elkarte diru ez irabazleei egiten dituzten egitarau sozialei gero eta garrantzi handiagoa eman.

2. SEKTORE PRIVATU EZ DIRU IRABAZLEA

- Sektorre pribatu ez diru irabazlea anitza da. Erakunde hauen bidekatzea azaltzeko hainbat teoria:

2.1 TEORIA EKONOMIKOAK

-1970. hamarkadan, (AEB-tan) Behar Publikoen eta Filantropia Batzordearekin batera, Yale Unibertsitateak merkatu ekonomia eta gizarte demokratiko batean, erakunde ez diru irabazleak zergatik sortzen eta garatzen diren ikerketak egiten hasi ziren.

- Ikerketa hauek, erakunde ez dire irabazleen garapena hiru arrazoi hauei lotzen dituzte:

- 1) Merkatuaren hutsegiteak:
- 2) Estatuaren hutsegiteak:
- 3) Informazio ez simetrikoaren hutsegiteak:

1) eta 2) Merkatuaren eta Estatuaren hutsegiteak

-Teoria honek, merkatuaren eta estatuaren hutsegiteak ondasun kolektiboak banatzeko mugen bidez azaltzen du.

-Merkatuaren hutsegitea:

- Ondasunak behin ekoiztuta, denek erabili dezakete (ordaindu gabe)

- Honek *free rider* planteatzen du.

- *Free rider*: Merkatua ez duela ondo ekoizten ondasun horiek suposatzen du→Jendea ez baitago prest ordaintzeko ondasun horientatik, ordaindu gabe zerbitzu bera jaso badezake.

- Hori dela eta, merkatuak huts egiten du eta administrazio publikoaren laguntza behar du.

-Estatuaren hutsegitea:

- Botere publikoek akatsak egiten dituzte, erakunde publikoek eskaintzen dituzten zerbitzuetan asegabetzeak sortzen.

- Beraz→ behar horiek asetzeko erakunde pribatu ez diru irabazleen laguntza behar dute. Hauek zerbitzu publikoen osagarri gisa izaten

3) Informazio ez simetrikoa

- Eroslea eta kontsumitzaileak ez dira pertsona bera

- Merkatuaren hutsegite bat gertatuko da baldin eta→ ekoizleek eta kontsumitzaileek zerbitzu baten kalitatea eta kantitatea neurtu ezin duten aldi bakoitzean.

-Beraz, kontsumitzaileek erakunde pribatuetan sineste handiagoa izango dute
-Erakunde ez diru irabazleek hiru oinarri dituzte:

1. Konfiantza: erakundeak sineste gehiago sortzen dute.
2. Esku-zabaltasuna: esku-zabaltasuna funtsezkoa da, pertsona ez interesatuek, bolondresak bultzaten duten erakundeak direlako.
3. Ideologia: erakundeetan planteamendu ideologiko berdina dituzten pertsonak batzen ditu.

4) Enpresa harremanen teoria

- Eskaera bat egoteak ez du inplikatzeko jarraian eskaintza batek erantzungo dionik. Beraz, ezin daiteke eskaintzan oinarritutako ikuspegi batera mugatu.

- Erakunde ez diru irabazleen sortzaileak erlijiosoak dira eta bere helburu nagusia beraien sinesmen kideen kopurua mantentzea eta handitzea da.

- Erakunde ez diru irabazle erlijiosoak, langileri merkea, elizgizonen esku-hartzea eta elizaren sostenguak direla eta, erakunde laikoak baino etekin gehiago lortzen dituzte.

- Gainera, eskeinitako zerbitzuek ia ondasun publikoak izanez, etekin pribatu eta publikoakekoizten dituzte. Beraz → Estatuaren laguntza jasotzen dituzte.

- Zerbitzu publikoen eskaera eskaintza baino handiagoa denez → erakunde bolondresak beraien zerbitzuak eskeintzen dituzte.

2.2 IKUSPEGI IDEOLOGIKOA ETA POLITIKOA

-Sektore ez diru irabazlearen hazkundera azaltzen dute bi teoria daude.

1. Ideologikoa da eta Ongizate Estatuaren hazkundera mugatu nahi du, bolondresgoaren alde onak goraiatuz.

- pribatizazio, indartze eta elkar-ardura formak sustatzen ditu.

2. Ideologikoa da eta GKE-k erabiltzea politika publikoak mrtxan jartzeko komenigarria ikusten du.

- deszentralizazioa, desinstituzionalizazioa eta deskolektibizazioaren aldekoak dira.

- Ikuspegi kontserbatzailea:

- Administrazio publikoak burokratizatuak, jerakizatuak eta batuak izango daitezke, eta eginkizun sozialen ia monopolioa izango dute

- Ondorioz, Ongizate Estatu agertzen da, askatasun indibidualerako mehatxu bat bezala.

- Horrez gain, gobernu eta erakunde pribatuen artean gatazka bat egongo legoke, eta gobernuak indarturik irtetzeaz gain, erakunde ez diru irabazleak alboratuko dituzte.

- Proposamen kontserbatzailea: gizarte zerbitzuen pribatizazioa.

-Estatuaren esku-hartzeak arazo sozialen konponketan mendekotasuna sortzen du. Beraz → Estatuaren irteera, zerbitzuen pribatizazioa eta indibidualismoaren balorapena proposatzen dira eta

lankidetzaz soziala bultzatzeko modurik egokiena merkatuan eta pertsonen arteko elkartzunean aurkitu behar da.

- Joera sozialdemokrata eta demokrata kristaua

- Ongizate Estatua babesten dute → demokrazia eta kapitalismoa uztartzeko

- 1970. hamarkadan egon zen krisiarekin batera eredu hau sortu zen.

- Berdintasuna, elkartzuna eta herritarren parte-hartze baloreak kontuan hartzen dute teorikoki, baina praktikan agerian utzi dute herritarrengandik urruntzen ari direla.

- Gizarte politikaren egokitasuna onartzeak arazo hauek planteatzen ditu: (1) ondasun publikoaren definizioa, (2) esku-hartze sozialaren eraginkortasuna/errentagarritasuna eta (3) irizpide moralen erabilera.

- (1) Ondasun publikoen sailkapenak → *free rider* arazoa ekartzen du. (*Free rider arazoa*: Merkatua ez duela ondo ekoizten ondasun horiek suposatzen du → Jendea ez baitago prest ordaintzeko ondasun horientatik, ordaindu gabe zerbitzu bera jaso badezake.)

- (2) Esku-hartze sozialaren eraginkortasuna frogatzeko zailtasuna → irizpide ekonomikoarekin lotua dago, ekintza sozialaren oinarriekin topo egiten du, merkataritza errentagarritasunarekin bat e datozelako.

- Arazo printzipala → nola gainditu behar diren behar sozialen eta erantzun demokratikoen artean dauden mugagarriak zein zailtasunak jakitea da.

- Irtenbide sozialdemokrata → ongizate aniztasunean oinarritutako alternatiba pragmatikoa garatzea → Estatu ekintza eta ekimen pribatua osagarriak izateak.

- Eskuzabal sektorearen berragerpena

- Parte-hartze politikoaren krisia ondorioz → Erakunde ez diru irabazleen hazkundera. Beraz, hirugarren sektorea hasi da lau krisiren eta bi iraultzen ondorioz...

(4 krisiak)

1. Ongizate Estatuaren krisia eta garapenaren krisia → garapen kontzeptua berrikustea eragin du. Elkarlaguntza eta garapen parte-hartzailea sustatu dira herritarren indarra pizteko.

2. Ingurugiroaren krisiak → Estatuaren erantzuteko ezintasunei esker, ekimen pribatua sustatu du.

3. Europako ekialdeko herrietako sozialismoen krisiak → hirugarren sektorearen garapena sustatu du.

(2 iraultzak)

1. 1980. hamarkadan informazioaren eta komunikazioaren iraultza → pertsonen eta taldeen komunikazioa erraztu → antolatzea eta mobilizatzea erraztu.

2. 1960 eta 1970. hamarkadetakoa hazkundera ekonomikoa → erdi klase baten agerpena eragin du.

- Aldaketa hauen ondorioz → gizarte zibila osatu eta sendotu.

(GIZARTE ZIBILAREN DEFINIZIOA)

- Gaur egun, gizarte zibilak garrantzi handia du → botere publikoen, enpresa pribatuen eta elkarte bolondresen artean harreman, adierazpen eta adostasun itxura berriak sortu duelako.

- Hirugarren alderdiaren gobernuaren teoria

- Teoria honek, gobernuen eta hirugarren sektorearen artean dagoen lankidetzaz azaltzen du.

- Mendebaldeko herri gehienetan, botere publikoek gastu publikoa handitu dute, egitarau sozialak ordaintzeko. Ongizate Estatuak egitarau mota asko sustatzen baititu.

-Egitarau horietan, Estatuak → eginkizun administratiboa du. Eta esku-hartze sozialean lan egiten duten erakunde asko partehartzen dituzte. “Erakunde ez diru irabazleak eragile egokienak dira ekintza horiek egiteko eta hirugarren sektoreko kideak izateko.”

- Estatuaren eta gizarte zibilaren arteko harreman/kontraesanei dagokionez → eragile kolektibo eta gizarte mugimenduen bidekatzea da gertakizunik garrantzitsuenetariko bat.

- Eragile kolektibo berriek, gizarte mugimenduen barruan, eragin politiko eta soziala irabazi dute. Hauek esku-hartze berritzaileak egiteaz gain, aldarrikapenak egin dituzte.

- Bolondresgoaren huts egitearen teoriak → gobernuaren esku-hartzea suertatzen dela bolondresgoak huts egiten duelako adierazten du.

-Aurreko ikuspegi hau kontuan hartuta, botere publikoen esku-hartzea, ordezkari bat baino ez dela eta ekintza pribatu ez diru irabazlearen osagarri bat dela esan genezake.

-BOLONDRES SEKTOREAREN LAU HUTSEGITEAK:

1. Gabezi filantropikoak → baliabide nahikoak eta egonkorrak proposatzerako zailtasunei direla eta, bolondres sistemak ezin du gaur eguneko gizartean gertatzen diren giza eta sozial arazoei erantzun.
2. Berezitasunaren huts egitea → bolondres erakundeek “gehien merezi” duten berhartsuei laguntza eskeintzeko joera dute, talde batzuek bere erakunde egituren kanpoan usten.
3. Erakundeen paternalismoak → baztertuak eta baliabide gabeko taldeak laguntzeko burutzen diren ekintzek, praktika karitatiboaren eta paternalistaren antza hartzen dute, pertsonen eskubide gisa izatearen ordezkari.
4. Erakunde eskuzabalen profesionalismo ez nahikoa → paternalismoaren isla izan daiteke. Administrazio publikoak jarri dituen baldintzak kontuan izanik, bolondres sektorean behar diren profesional guztiak erakartzea arazo bat izan da.

-Bolondres sistemen arazoak ikusita, “Salomon-ek hirugarren sektorea eta erakunde publikoen arteko lankidetzaz gomendatzen ditu”

- Gehiengoaren pisua

- Zerbitzu publikoek, herritar gehiengoaren balore eta erabakiei erantzun behar diete, baina gutxiengoaren eskubideak errespetatuz.
- Aipatutako arrazionamendu honek mugak dauka→ zaila da gehiengoaren eta gutxiengoaren nahian batzea eta betetzea.
- Ekintza publikoak, arau batzuk jarraitu behar ditu eta justizian eta legean oinarritu behar da.
- Bolondres ekintza, berriz, bat-batekoa da eta karitatean edo filantropian oinarritu ahal da.

2.3 SOZIOLOGIAREN EKARPENAK

- Soziologiaren lehen ekarpena→ sektore ez diru irabazlearen aniztasuna agerian uztea izan da, erakunde karitatiboak eta eskuzabalak bereiziz.
- Ikuspegi instituzionala
 - Hirugarren sektorearen izaera eta aniztasuna azaltzen duen ikuspegia da.
 - Hirugarren sektorea ez da soilik ezberdintasunari moldatzen→ gizarte modernoaren garapenean, ideologietan ezberdintasunak gordetzen ditu.
 - Ongizate Estatuaren krisia, sektore publikoaren krisia suposatzen du.
 - Beraz, herri bakoitzaren legediek eta erakundeek berezitasunek zerikusia dute sektore diru irabazlearen egiturarekin.
 - Publiko- pribatuaren harremana ez da dikotomikoa→ erakunde pribatuen esku-hartze handiagoak ez du sektore publikoaren esku-hartze txikiagoa eragiten eta alderantziz.
- Erakundearen teoria
 - Herri ezberdinetan erakunde ez diru irabazle mota asko agertzen direlaren zergatia azaltzen saiatzen duen ikuspegia da.
 - Herri bakoitzaren ohitura eta ezaugarri politikoak, herri bakoitzaren egitura instituzionala baldintzatzen du.
 - Herri gehienetan, sektore publiko, pribatu ala ez diru irabazlearen arteko zatiketa nahiko egonkorra da.
 - Herri guztietan erakundeak biderkatzen eta ezberdintzearen zergatia ez dago argi→ baina eskaintza publiko ala erdi-publiko horietan, aukera gutxi dago, eskaeretan eta baliabideetan suertatzen diren aldaketei erantzuteko.
- Teoria komunitarioak
 - Arazo sozialei aurre egiteko→ harreman sozialetara eta komunitatera itzultzeko beharra adierazten duen teoria da.
 - Neoliberalismoak, eskubide indibidualetan eta autonomian gehiegi partehartzen du, herritarren diskurtsoaren dekadentzia eragiten.
 - Beraz, erakunde eskuzabalen izaera harreman alderdien bidez azaltzen dute eta ondasunak eta zerbitzuak partekatzeke beste modu batzuk ulertzen ditu.
 - Talde horiek→ harreman ondasun kolektiboak partekatzen dituzte.
 - Ondasun horiek, merkaturatu daitezkeen ondasun pribatuetatik eta Estatuak sortzen dituen ondasun publikoetatik bereizten dira.

- “Perez Diaz-ek gizarte zibilera itzultzea gomendatzen du, erakunde eskuzabalek Estatuarekiko dituzten harremanen kokalekua beste joera sozialei irekiz.”

- “Luhman-ek sektore eskuzabala zehazten du: parte-hartzearen, partekatuak diren helburu amankomunen, justiziak eta berdintasunak ezaugarritzen dituen harreman sozialen bitartez.” Aipatutako harreman sozialek alderdi komunitarioa sakontzen dute.

2.4 DEFINIZIOEN ARAZOA

- Hirugarren sektorea erakunde ez diru irabazleak osatzen dituzte.

- Erakunde ez diru irabazleak 5 egituren bidez zehaztu daitezke.

1. Formalizatuak dira
2. Pribatuak dira
3. Banaketa ez diru irabazle bat egiten dute.
4. Autonomoak dira
5. Bolondresak dira

2.5 SEKTORE EZ DIRU IRABAZLEAREN ALDAKETAK

- Espainian, 3. sektoreak gizartean eta ekonomian garrantzi handia dauka.

- 1999an Ruiz Olabeagak 3. sektoreari buruz ikerketa bat burutu zuen.

- Ikerketak, Espainiako sektore ez diru irabazleak planteatzen dituen lau oinarritzko zalantza hauei aurre egiten dio:

1. Izendapen kontzeptuala
2. Garapen historikoaren ezagutza eza
3. Zuzenbide antibalentzia
4. Datu estatistikoaren eskasia

(-Ikerketaren emaitzak

1. Espainian, gorantz doan, hazten ari den eta garrantzitsua daukan indar ekonomikoa da, PIBaren eta enpleguaren zati nabarmen bat izanik.
2. Nazioarte mailan, erdi neurriko sektore bat da. Nahiz eta Espainiako ekonomiaren arabera sektore ez diru irabazleak pisu ukalezina izan, Europa mendebaldeko beste herriena baino apalagoa da.
3. Garapen historiko konplexu bat da. Sektore ez diru irabazlea Europako beste herrietakoa baino ahulagoa izatea, egitura eta koiunturen ondorioa da.
4. Gizarte zerbitzuen bagusitasua. Europa mendebaldeko beste herrietan bezala, Espainiako gizarte zerbitzuen eskeman, erakunde ez diru irabazleak nagusi dira.
5. Diru-sarreraren zati handiena kuotetatik eta zerbitzuen ordainketatik dator, eta ez filantropiatik, ahaztu gabe emate pribatuak Europako beste herrietan baino garrantzitsuagoak direla.

3. AMAIERA

- 1) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 2) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak
- 3) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu

beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)

5. GAIA: Gizarte zerbitzuak eta belaunaldiak

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

Egungo gizarte ereduan belaunaldi ezberdinen arteko harremanak familian egituratzen dira gehien bat, bereziki, Espainian. Hau, belaunaldi ezberdinetan identifikatu daitezkeen funtzioekin lotu dezakegu. Horrez gain, urteak pasa ahala aldaketa nabarmenak ikusi izan dira, bereziki, gaztaroaren eta zahartzaroaren inguruan aztertu izan direnak.

Zentzu honetan, familiaren inguruan, Estatuak eta bereziki, gizarte zerbitzuek, jokatu izan duten paperari erreparatzea ezinbestekoa da. Izan ere, gabezia nabarmenak ikusi izan dira, hauek familiaren gain geratu direnak.

1.2 Gaiaren garrantzia

Espainiar estatuan familiaren figura garrantzi handikoa izan da behar sozialak asetzeko garaian, belaunaldi ezberdinek zentzu honetan jokatzen duten funtzioa aztertzea garrantzi handikoa da. Estatuak esparru honetan esku-hartzeko garaian gabezia eta hutsegite nabarmenak izan dituela aztertu daitekeenez, aurrera pausuak eman badira ere, auzi honi erreparatzea garrantzi handikoa da.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioa

- **Gizarte Zerbitzuak:** Publikoarentzako zerbitzu tekniko erregular eta jarraituak dira. Arazo sozial zehatzak joratzeko programak eta baliabideak daude zerbitzu horietan, Gizarte Ongizatea lortu edo hobetzeko helburuarekin burutuak direnak.
- **Belaunaldia:** Konzeptua sozialki eraikia denez, une historiko, testuingu sozial eta barruti kulturalen arabera aldatzen da. Belaunaldien arteko bereizketa adinaren arabera egiten da, nahiz eta belaunaldi bakoitza bereizteko kategoria malguak izan. Zentzu horretan, belaunaldi batetaz hitz egiten da pertsona talde batek gertakizunen bizipen, balore eta erreferentzia berak dituztelarik. Jarrera, sentimendu eta jarduera antzekoek aukera ematen dute belaunaldi bereko kideak ezagutzeko. Hori dela eta, haurtzaro, nerabetasun, heldutasun eta zahartzaro kategoriak oso aldakorrak dira, beti ere ohizko familiaren gainean oinarritzen badira eta familia zeharkatu duten egitura aldaketek belaunaldien balorapenenean eta belaunaldien arteko harremanetan eragina eduki badute.

- **Haurtzaroa:** Pertsonaren bizi une berezi bat da, nahiz eta bere mugagarria gizarteen eta denboraren arabera aldatu. Ariés eta Lloyd de Mause-ek diote, historia sozialaren ekoizpen bat dela eta ezin daitekela irizpide biologikoekin soilik zehaztu. Zentzu horretan, haurtzaroaren ezagupena, eskubide propioak dauzkan talde berezi bat bezala, berdintasun indibidualismoaren eta bizirako, askatasunerako zein poztasunerako eskubideen garapenari lotua dago.
- **Gizarte Politikak:** Behar sozialak asetzeko hartutako ekimen guztiak egituratzen eta egitarautzen dituen diseinu eta gauzpen bat da. Gizakien oinarrizko beharren araberrako begirada kolektibo publiko arduratsu bati egiten dio erreferentzia. Horretarako planak, programak eta proiektuak sortzen dituzte administrazio publikoek, erakunde eta elkarteek ondoren aurrera eramangodituztenak.

1.4 Problematika

Belaunaldietan zein belaunaldien arteko harremanen erdigunean familia kokatu behar dugu, hau, Estatuak zein gizarte zerbitzuek zentzu honetan jokatzeko duten paper txikiagatik gertatzen da.

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Belaunaldien artean ematen diren harreman nagusiak familian egituratzen dira.
2. **Hipotesia:** Familia belaunaldi ezberdinen sostengu bilakatu behar da, bereziki gazteena, Estatuak ez dituelako esparru horretako beharrak asetzen gizarte politiken bitartez.

1.6 Eskemaren garapena

2. GARAPENA (4 garapen posible) **(Hipotesika antolatu)**

1. BELAUNALDIAK ETA FAMILIA

- Belaunaldien arteko harremanen adierazpen handiena: familia moderoa.
- II.Mundu Gerratik, gaztetasuna zahartzaroaren gainetik kokatu.
 - Gaztetasuna: balore, jarduera zein praktikan nagusitzen hasi da.
- Askotan belaunaldien arteko harremanak gatazkatsuak.
 - Batak besteari gaina hartzen saiatu, bestearen kalterako.
- Adinaren araberrako diskriminazioa itxuraz aldatzen →helduetan nagusituz.
 - Legeak helduak babestu arren.

- Lehen diskriminazioa: erretiro adinak eragin du.
 - 1886, Bismarck Kantzillerrak: adina 65 urtetan ezarri.
 - Lana uztean, ezagutu zein onartu gabeko eginkizun sozialik gabe.
 - Gizarteak aberastasun sozial eta ekonomikoaren sormena baloratu.
 - Erretiratuak geldo eta baliogabeak + garestiagoak.
- Lan egitean ere langile heldua ez da hain segurua: gaixotasunak, metodo berriak...
- Belaunaldien arteko harremanak:
 - Baikorrak eta lankidetzakoak edo ezkorrak eta gatazkatsuak.
 - Gizabanakoarentzako eta gizarte osoarentzako.
- Familia barruko lankidetzak garrantzitsuena. Eginkizun ezberdinak:
 - 1) Elikagai, jantzi eta etxebizitza funtsezko beharren hasetzea
 - 2) Hezkuntza soziala eta taldearen familia zein kultura baloreen transmisioa
 - 3) Pertsonaren behararen arabera, ematen zaion laguntza
 - 4) Sortzetik hiltzerainoa, hunkimen sustengua.
- Belaunaldi bakoitzarentzako egiteko asko eta ezberdinak.
 - Seme-alabak, gurasoak ala aitona-amonak izan daitezela.
- Famiaren oinarrizko eginkizuna: esperientzia helduetatik haurretara igarotzea.
 - Haurra pertsona orekatu, eskolatu eta integratua bilakatzeko.
- Geroz eta gehiago hezkuntzari pasatzen zaio eginkizun hori.
 - Eskola eta familia arteko lankidetzak derrigorrezkoa gizartean.
- Gero eta gehiago hirugarren eragile bat: teknologia.
 - Ezagutzaren transmisioa hobesten da, arau eta baloreena 2.mailan.
- Lan mundua: belaunaldien arteko lankidetzak gunea ere.
 - Helduek gazteei esperientzian oinarritutako ezagutzak transmititu.
- Arazo larrienak: lan eta familia artean sortzen diren gatazkak dira.
 - Hobeki uztartzeko neurriak hartu dira. (Espainia oso atzeratua)
- II.Mundu Gerra ondoren, belaunaldien arteko harremanen aldaketa.
 - Gizartearen antolaketa berria, lanak bizi sozialarekin daukan harreman berria
 - Belaunaldien harremanen eraginkortasuna, bakoitzaren eginbeharrak banatu
- Belaunaldiek aukera galtzen dute beste adinetako pertsonekin harremantzako:
 - Beste adin klaseak gaizki ezagutu, ezikusi eta gutxietsi.
 - Arriskua: gizartea, interes, balore eta iritzi ezberdineko belaun.-tan banatua.
- Zahartzaroaren garapenak + erretiruen parte-hartze eskasak: interes politikoa piztu.
 - Alderdi politikoen mezuak baztertutako adinduei bideratu.
 - *Gehien bozkatzen dutenak dira.
 - Egun politikarien helburua: zaharrak bizitza sozial eta ekonomian parte hartzea.
 - Beste belaunaldien-kin batera oreka sozial eta egonkortasun politikoa lortu nahi.
- Belaunaldi arteko harremanak denentzako onuragarriak.

- Gazteak zaharregandik: ikuspegi historikoa.
- Zaharrak gazteengandik: geroaren ikuspegia.
- Harreman hauek tresna baliagarriak: biztanleriaren zahartzaroari aurre egiteko.
 - Familia eta beste harreman sozialei errol baikorra eman.
- Menpekotasunean dauden pertsona kopurua goruntz doa.
 - Bizitza itxaropenaren hazkunde + osasun zein sozial zerbitzuen hobekuntza.
 - Aurre egiteko modu hobereana: Menpekotasun Segurantza publikoa.
 - Gizabanako bakoitza babestu.
- Kalitatezko zahartze eginkor egitarauak osatzen eta gauzatzen dira.
 - Familiak integratuz, menpekotasunaren oharraztea eta zahartze aktiboaren bultzakada eraginez.
- Arazoa: ardura gehienetan emakumeena.
 - Batez ere Espainian, laguntza tresna urriak.
- XX.mendean zehar: Espainiar familiak eraldaketa handia. (demog, sozioekono, kult)
 - Nekazal gizarteetan: familia batasun zabala.
 - Egun: bikotea eta seme-alabak modelo nuklearra.
 - Autoritate eta obeditze nozioetatik askatasun eta berdintasun baloreetara.
 - Familia patrarkaletik familia demokratikora.
- 1981tik: ezkontza hausturaren eta hezkuntza ezgaitasunaren legedi arautzailea.
 - Ezkontza hausturaren hazkundera Espainian.
 - Maiz haurrak daudenez tartean →gatazken konponketa baketsua hobetsi.
 - Haustura egoeran dauden familiei: babes eta laguntza baliabide sozialak.
 - Familia laguntzeaz familia bortizkeriaren itxura ezberdinak eteten.
 - Ezinbestekoa neurriak hartzea.

2. FAMILIA POLITIKAK

- Espainian bereziki, alde handia nagusi den diskurtsoaren eta eguneroko praktikaren artean.
 - Politika publikoek arreta urria familiari →arazo pribatu bezala ikusi.
- Familiaren garrantzia eta bere balore soziala azpimarratu arren, zerbitzu eta laguntza eskasak.
- Gizona: diru-iturri funtzioa; emakumea berrekoizpena sagurtatu eta zaintzak.
 - Estatuak gutxiengoa egin.
- Ezker alderdiek historikoki familia gaia eskubiaren ondare ideologiko bezala ikusi.
 - Espainia salbuespena, sozialdemokrazia boterean herri gehienetan.
 - Familia laguntzeko gizarte zerbitzu bereziak sortu eta bultzatu.
 - Emakumearen garapen pertsonala baimendu.
- Azken hamarkadetan Espainiar familiek aldaketa sakonak eta anitzak.
 - Ondorio larriak.

- Adb. gazteak gero eta denbora gehiago etxean, amatasuna atzeratu.
- 2004ko Gazteriaren Txostena: familia gazteriaren sostengu; familia independenteak sortzeko adina atzeratu.
- Espainiar Ongizatezko Estatua: familiaren arukakoa →ez du esku-hartzen.
- Esping-Andersen*: Ongizatezko Estaduak hiru funtsezko jarduera:
 - Enpleguen kopurua hemendatzea, batez ere emakumeen mailan.
 - Erretiro adina 70 urtetara atzeratzea.
 - Hazkunde demografikoa berreskuratzea.
- Horretarako, bi neurri hobestea komeni da : 0-3 urterarteko zerbitzuak unibertsalizatzea eta menpe dauden emakumeei zerbitzuak hedatzea.
- Politika publikoen aldaketa bat suposatzen dute.
- Europako beste herrien mailara iristeko, Espainiak bere xahupen soziala handitu beharko luke.

2.1 Familia politikak nazio mailan:

- Familia arloan Espainiar admin. publikoaren jarduerak oso mugatuak.
 - Nazio eta autonomi mailan.
- 1999ko azaroaren 5eko 39/1999 Leg.: langileen lan eta familia biziak bateratu nahi.
- 2001eko azaroaren 16ko 1251/2001 Errege Dekretuak: amatasunerako eta haurdunaldian zehar gertatu daitezken arazoan aurrerako Gizarte Segurantzaren Sistemaren Laguntza Ekonomikoak.
- 2001-2004 Familia Laguntzeko Erabateko Plana: familia politikak koordinatzeko.
 - Familiei, arreta eta laguntza politiken batasuna eman nahi die.
- Planaren ezaugarri nagusiak hauexek dira:
 - Familia politika pixkanakoa eta iraunkorra.
 - Azken urteetan Gobernuak hartutako neurrien amaiera puntu bat gisa.
 - Administrazioaren maila guztiak sartu nahi dira.
 - Familia politika, inbertsio bat bezala ikusi behar da eta ez xahupen bat lez.
 - Ez du natalista izan behar, haurrak egiteko modu hoberena baldintza sozioekonomiko egokiak sortzea delako.
 - Gizonen eta emakumeen arteko kontratua berriz norabidetu.
- 2001-2004 Familia Laguntzeko Erabateko Plana:
 - Asmo onek eta gauzapean urriek ezaugarritzen dute.
 - Aurrekontuak mugatuak eta neurrien gauzapea ez da ebaluatua.
- Ikuspuntu instituzionaletik eta Estaduen Administrazio Orokorren kokalekutik, Lan eta Gai Sozialetako Ministeritza, Gizarte Zerbitzu, Familia eta Ezintasunen Estatu Idazkaritzaren bidez, familia kontuetaz arduratzen da.
- Familien Azpi-Zuzendaritza Orokorrak, ondorengo eginkizunak betetzen ditu:
 - Familien babes eta sustapen arloan, egintza egitarauak bultzatzea, aztertzea, osatzea eta jarraipena bermatzea, Estaduen gaitasunen eta

Autonomi Erkidegoekiko lankidetzan, erakundeen arteko koordinaketa sustatuz.

-Familia eta haurtzaro gaien inguruan, elkarre, erakunde eta fundazioekin lankidetzara sustatzea.

-Familien eta haurtzaroaren babesari eta sustapenari loturiko arautegia aztertzea eta, behar izan ezkerre, proposamenak egitea.

-Familiei buruzko nazioarteko lankidetzara egitarauetan, nazioarteko eta atzerriar erakundeekin harremanak mantentzea eta lankidetzara teknikoak edukitzea.

3. HAURTZAROA ETA BERE ESKUBIDEEN EZAGUPENA

-Haurrak eskubide propioak dituzten taldea dira.

- Erabakigarriak izan diren legeak haurtzaroaren esparruan:

- Derrigorrezko ehzkuntza

- Lanaren baldintzak

- Auzitegi bereziak modu berean ez zigortzeko

- Mugak harreman sexualak edukitzeko eta ezkontzeko

- Helduen tratatu txarren, gehiegikerien, krudeltasunaren eta axolagabekeriaren

aurkako babesa

3.1 Haurtzaroari buruzko legedia:

- Haurraren eskubideen Adierazpenak: haurrak babes berezi bat eta aukerak zein zerbitzuak edukiko ditu, guztia legeak eta beste medio batzuk

bermaturik, , modu normal eta osasuntsuan baita ere askatasun nahiz

duintasun baldintzetan, fisikoki, mentalki, moralki, ezpiritualki eta sozialki

garatu ahal izateko. Haurraren interes gorena kontutan izango da batik bat

- Nazio Batuetako Haurren Eskubideen Hitzarmena: itun unibertsal eta

multilateralala. Lau printzipio nagusi: haurtzaroaren interes goneraren

printzipioa, familiaren aldeko printzipioa, babes bereziaren printzipioa eta

berdintasun printzipioa.

- Haurraren Eskubideen Karta Europarra: Estatu kideek, beraien

familiengandik ala beraietaz arduratzen diren pertsonengandik, torturak, tratatu

txarrak ala ustiatzeak jasaten dituzten haurrei babes berezi bat eskaini behar

diete

4. HAURTZAROAREN ALDEKO POLITIKAK ESPAINIAN

4.1 Justizializazio ezetik haurrentzako gizarte zerbitzuen garapena:

Haurtzaroari buruzko irudiek, haurrak, behar bereziak dauzkaten kategoria sozial, sujeto sozial eraginkor, bere garapenean eta bere ingurugiroan eragiteko gaitasuna daukan talde bat bezala ikusten dituzte.

4.1.2 Arazo Sozial Egoeran dagoen Haurtzaroaren Arreta Sozial Sistema: Espainian, haurtzaroarentzako politikak, haurtzaroaren babes sozialaren alorrean, Arazo Sozialak dauzkan Haurtzaroaren Arreta Sozial Sistemean gauzatzen dira.

4.1.2. Haurtzaroaren eta Haurren aurkako tratu txarren arreta sozial sistema:

Haurren arrixku baldintzek orohar eta tratu txar egoerek bereziki geroz eta garrantzi gehiago daukate haurtzaroaren gizarte politiketan.

4.1.3. Haurtzaroaren babesa gizarte zerbitzuen sistema publikoan:

Arazo sozial egoeretan dagoen Haurtzaroaren Arreta Sozial Sistema, Gizarte Zerbitzuen Sistema publikoan sartzen da.

5. ESPAINIAR GAZTERIAREN EZAUGARRIAK

·2005eko Espainiako gazteriari buruzko Txostena, Lan eta Gai Sozialaren Ministeritzak plazaratua:

-Gazteen egoera eta bizi baldintzak aztertu.

-Gazteriari buruzko politikak eta bgizarte zerbitzuentzako kokaleku bat osatu.

·Espainiar gazteen errealitatea: haien testuinguru sozial eta ekonomikoari lotua.

·Txostenak gizarte geroz eta sekularizatu baten ondorioak aipatzen ditu.

-Ikuspegi indibidualizatua → bizitza pribatuari eta aisialdi garrantzia.

-Kontzientzia sozial berri bat → berdintasuna gizarteratze sozialaren alde.

·Heldu bizitzarako irakatea modu anitz eta ezberdinean.

-Hezkuntza-enplegua-hezkuntza-haurrak prozesu tradizionala ez da nagusia.

·Arrisku sozialen ikasketak harreman konplexu bat mantentzen du Espainian.

·Gazteria, 15 eta 29 urte dituztenek osatzen dute.

-Luzeegia bezain konplexuegia da bizitzako etapa bakar bat bezala antzemateko.

-Zazpi puntu nagusi atera daitezke:

1) Gazteri biztanlerian bost kategoria bereizten dira.

2) Ikasketen jarraipenak gora egin du.

3) Kultura ohiturak + informazio iturriak Espainian telebista ikustea.

4) Gehiengo gurasoen etxean bizi da.

5) Iragaitz prozesuak gazteen menpekotasun ekonomikotik independentziaraino doaz.

6) Gazteen artean, nahigabeko haurdunaldiak ere gertatzen dira.

7) Funtsezko kezkei dagokionez, ez dauka handirik eta bizitzaren aurrean baikortasun zein erosotasun maila gora.

- Azken hamarkadetan gazteriaren egoerak hobera egin du.
 - Generoen arteko berdintasunean.
 - Ikasketa mailan.
 - Aurreiritzi batzuen gainditzean. Horrek ez du esan nahi ezberdintasun eta
- Injustizia sozialak ere:
 - Adb. lan munduan sartzerakoan, kontratu egonkorak lortzerakoan eta soldata duinak izaterakoan.

6. GAZTERI POLITIKAK

- Lan eta Gai Sozialen Ministeritzari lotua dagoen Gazteriaren Erakundea, gazteri politika garatzeaz arduratzen da maila orokorrean. Lankidetzak:
 - Ministeritza ezberdinekin + Autonomi Erkidegoen gazterien erakundeekin + Udalen eta Probintzien Espainiar Federankuntzarekin + gazte erakundeekin.
- Nazioarte maila:; gazte Espainiarrek beste herrietakoekin elkar ezagutzea erraztu nahi dute, batez ere Europako eta Hegoamerikako herrietako gazteekin.
 - Ministeritzaren politika gauzatu nahi du neurri zehatzen bidez.
- 2005ean, 2005-2008 Ministeritzen arteko Gazteriaren Plana onartu.
 - Espainian bizi diren 15 eta 29 urteko gazteei zuzendua.
 - Aurrekontu handienak hezkuntzara eta enplegura sagaritzen dira.
- Geroz eta gehiago, transizio eta transizio errebersibleetatik hitz egitea beharrezkoa.
 - Gaztetasunetik heldutasunerako bidea, ezegonkorra.
- Gazte askok zailtasunak jaregiteko eta beraien nortasuna garatzeko.
- Oreka: pertsona bakoitza gizartera moldatzearen eta gaztea den gizabanakoaren helburu propioen artean.

7. HELDUAK ETA MENPEKOTASUNA

Menpekotasunaren gaiak herri guztiak arduratzen ditu. Europar Batzordearen datu batzuen arabera, Europar Batasuneko herrietan, 65 urtetik gorako biztanleriaren %32a bakarrik bizi da, %51a bikotean, %13a bere seme-alabekin eta %4a egoitzetan. 80 urtetik gorako pertsonen kasuan, datuek diote %45a bakarrik bizi dela, %26a bikotean, %19a bere seme-alabetik eta %10a egoitzetan. Herrien artean, ezberdintasun handiak daude. Espainian eta Portugalen, esaterako, zaharren %40a bere familiarekin bizi den bitartean, Dinamarkan eta Suedian soilik %5a baino gutxiago egoera horretan dago. Europar Batasunaren arabera, 65 urte baino gehiago daukaten pertsonen %5ak menpekotasun handia dauka eta %15arentzako menpekotasuna larria ala lehuna da. 75 urtetik gorakoek zaintza maila astunagoak eskatzen dituzte, %10a menpekotasun handi egoera batean dagoelarik eta %25a menpekotasun larri ala lehen batean.

7.1 Zaharrentzako gizarte zerbitzu legedia:

Europar Itun Konstituzionalak dio, Europar Batasunak gizarte segurantzaren eta gizarte zerbitzuaz gozatzeko eskubideak ezagutzen eta errespetatzen dituela. Babesa eskaintzen dute amatasun, heritasun, lan ixtripu, menpekotasun ala zahartzaro kasuetan, baita ere lana galtzen denean ere, Europar Batasunaren Zuzenbideak eta herri bakoitzeko legedi eta praktikak ezartzen duten moduan.

Espanian, laguntza sozioekonomiko sistema arautzen duen Errege Dekretuak, hirugarren pertsonen arduraren, honela zehazten du: elbarritasun bat pairatzen duten pertsonen zuzendua dagoen laguntza ekonomiko bat lez, galera anatomiko ala funtzionalen ondorioz, beste pertsona baten laguntza behar dute, janztea, lekuzaldatzea ala jatea bezalako eguneroko biziaren egintzak burutzeko. Dekretu honek ere mugikortasun laguntza eta garraio xahupenentzako ordainketa arautzen du, etxetik kanpo egindako lekuzaldatzeen xahupenak kontutan hartzeko asmoz, batez ere, garraio publikoak erabiltzeko zailtasun handiak dituzten ezinduentzako.

8. HELDUENTZAKO GIZARTE ZERBITZUEN JOERA BERRIAK

- PSOEk, 1992-2000 Estaduko Plan Gerontologikoa martxan jarri.
 - Autonomi Erkidegoekin batera.
 - Biztanleriaren zahartzaroari aurre egiteko.
- Lehentasuna daukaten bost eremuak: pentsioak, osasuna eta osasun arreta, kultura eta aisialdiak, parte-hartzea eta gizarte zerbitzuak.
- Egun, menpekotasunaren babeserako gizarte zerbitzuen kokapena eta garapena gizarte zerbitzuen egituraketak erabaki:
 - Autonomi Erkidegoen arteko ezberdintasuna, kokapen, garapen, kostu, lege euskarriari dagokionez.
 - Autonomi Erkidego batzuetan, informazio sistemak hauskorrak.
 - Zerbitzuen konzeptualizazio arazo larriak.

7.1 Etxeko laguntza zerbitzuen definizioa:

- Etxe laguntzaren zerbitzu publikoak: laguntza pertsonala eta zerbitzuak etxeetan.
 - Erabiltzaileen zaintza, arreta pertsonala, independentzia bermatu.
 - Laguntza osagarria.
- Zaharrentzako etxeko laguntza zerbitzuen def.:
 - Ohartarazte eta konpontzaile alderdiak dauzkan egitarau indibidualizatuak.
 - Esku-hartze profesionalaren zerbitzu eta teknika multzoak giltzatu.

7.2 Etxeko telelaguntza: definizioa eta estalgarria:

- Etxeko laguntza + etxeko telelaguntza: osagarriak, maiz elkarrekin erabiliak.
- Telelaguntza sistema ezberdinak daude eta geroz eta burutuagoak.
 - Azkeneko bat duen oinarri informatikoa, pertsonaren etxean kokatua.
- Egun, garapen teknologikoak etxetik kanpora hedatzea baimentzen du.
- 1999az geroztik, telelaguntzaren garapena itzela izan da.

7.3 Menpekotasuna murrizteko laguntza teknikoak:

- Eskaera eta behar bereziak. (Teknologiaren erabilpenak)
 - Maila ezberdinak.
 - Abiadura handia.

7.4 Familien esku-hartze egitarauak:

- Menpekotasun egoeran dauden pertsonen laguntza batez ere familiek.
 - Bereziki, emakumeek.
- Horregatik, familiei zuzenki norabidetuak dauden egitarau bereziak garatu.
 - Helburu nagusia: zama gutxitzea.

7.4 Familiaren arnas-hartze eta bitartekari zerbitzuak:

- Laguntza katearen barruan, familien mailan eta etxea zein egoitzaren artean.
- Helburu nagusia: zaintzalearen estresean eragiten duten osagai batzuetan modu baikorrean eragitea da, zaintzaren alderdi ezkorrak desagertarazteko ala behintzat gutxitzeko.

7.5 Eguneko egonaldiak egoitza gerontologikoetan:

- Hauskortasun eta menpekotasun egoeran dauden zaharrei bideratua.
- Aukera eskaintzen die beraien bizitzan bizitzeko.
 - Egunean zehar guna sozialetan eta egoitzetan egon.

7.6 Egonaldi mugatuak egoitzetan eta beste bizilekuetan:

- Zerbitzu bitartekari bat da.
- Bolada mugatu batentzako, normalean bere etxean bizi den menpekotasun egoera batean dagoen zahar bati arreta emateko.

7.7 Menpe dauden zaharrentzako eguneko egoitzak:

- Bitarteko baliabideak dira gizarte zerbitzuen sarean.
- Rodriguez*: Egoitza gerontologiko sendagileak eta familien laguntzak, menpekotasun egoeran dagoen zaharrari, modu anbulatorioan, arreta oso bezain berezitu bat eskaintzen dio.

7.8 Bizileku bestelako sistemak:

·Familia ezberdineko bizilekuak ala harrera zerbitzuak Europako herri batzuetan saiatu dira.

7.9 Egoitzen bestelako bizileku modeloak:

·Arretaren helburu orokorra: zaharren autonomiaren mantenua erraztea eta indartzea da.

·Bere gaitasunen hondamena hain larria bada, independentziaren eta autonomiaren galerarekin, helburua zaharraren errespetua eta duintasuna bermatuko duen arrera bat eskaintzea da.

3. AMAIERA

- 1) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 2) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak
- 3) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)

6. GAIA: Gizarte zerbitzuak eta inmigrazioa

1. SARRERA

1.1 Gaiaren delimitazioa

Gizarte zerbitzuak eta inmigrazioa duten zerikusia, etorkinak diren pertsonak talde baztertua dela da, eta gizarte zerbitzuak behar dutela bere egoera hobetu ahal izateko.

Europako herri gehienetan, jatorri eta etnia ezberdinetako herritarrak daude, bertakoak ala etorkinak izan daitezela. Bertako herritarren arabera, ezberdintasun sozial, ekonomiko eta kultural egoeretan aurkitzen dira eta, maiz, arrazakeria eta diskriminazioak jasaten dituzte. Egoera horren aurrean, gobernu demokratiko gehienek, berdintasun politika ordainketazaleak osatu eta martxan jarri dituzte, pertsona guztiek eskubide berak ukan ditzaten eta hezkuntzara, lan mundura eta osasunera iritsi daitezen, inongo diskriminaziorik jasan gabe.

1.2 Gaiaren garrantzia

Arrazakeria eta diskriminazioa betidanik gizartean presente egon diren kontzeptuak izan dira. Beste kultura edo jatorri ezberdin dituzten pertsonen taldeak baztertuta egoten dira gaur egun ere. Egoera hau aldatzeko gero eta gizarte politikak gehiago eta garatuagoak daude, baina oraindik talde honek jasan behar duten diskriminazioa eta arrazakeria ez da desagertu. Hori dela eta, talde honek baztertuta egoten uzteko laguntzen dituzten politikak ezartzea garrantzi handia dauka.

1.3 Kontzeptu nagusien definizioa

- **Arrazakeria:** Arrazakeriak esan nahi du pertsona bat diskriminatzen dela bere jatorri etniko, kultura eta larru kolorearengatik. Casaus-ek arrazakeria honela definitzen du: benetako eta ustezkoak diren ezberdintasun biologiko ala kulturalen balorapen orokor eta behin-betirako bat da, talde baten probetxurako eta beste baten kalterako, eraso bat eta menderatze bat baieztatzeko asmoz. Jarrera arrazistak, jarrera, praktika ala ideologia arrazisten bidez adierazi daitezke eta gizarte osora hedatzen dira, irudipen kolektiboaren zati bat bilakatuz.
- **Diskriminazioa:** Diskriminazio kontzeptua zentzu askotakoa da, aniztasun hori diskriminazio motetan agertzen delarik. Gizarte zientzietan, diskriminazioak, ezberdintzea, bereiztea eta banatzea esan nahi duen bitartean, zuzenbidean, arraza, kultura ala erlijio arrazoiengatik pertsona eta talde bati jasanarazten zaion beheratasun trataera adierazten du. Diskriminazioa, pertsona eta talde zehatz batzuen aurkako jarrera zuzengabea da. Diskriminatzea, pertsona ala talde bat besteek gozaten dituzten eskubiderik gabe uztea da. Zuzenbide definizioez gain, diskriminazioa, bizi sozialaren alor ezberdinetan, talde baten tratu ezberdina da, ezaugarri baten ala askorengatik, eta talde nagusiaren arabera ezberdintasun ezkorrek bezala eraikia dago.
- **Diskriminazio baikorra:** diskriminazio baikorra, estrategia bat bezala eta talde zehatz bati zuzenduak dauden neurriak lez definitzen dela, diskriminazio batzuk ohartarazteko eta desagertarazteko baita dauden izaera, jarrera eta egituren ondorioz sortzen diren desabantailak ondaintzeko. Beraz, diskriminazio baikorrak, tratu ezberdinaren ezagupena eta ezberdintzea baita ere bere desagertaraztearen proposamena suposatzen du. Batzuek, berdintasun ordainketazalea ala aurkako diskriminazioa deitzen diote.
- **Kapital soziala:** Kliksberg-en arabera, kapital soziala hurrengo definizioa du: talde eta erakundeetan batzeko ala elkarrekin lan egiteko gaitasuna duten pertsonak gisa, beti ere helburu amankomunak betetzeko. Bestalde, kapital soziala handitzeko, komunitate bateko kideengan dagoen konfiantza mailaren arabera eta partekatzen dituzten balore eta arauen arabera. Era berean, kapital soziala gizarte bateko taldeen berezko balioan eta gizarte horien balio kolektiboan oinarritzen da.

1.4 Problematika

Jatorri eta etnia ezberdinetako herritarrak, arrazakeria eta diskriminazioak jasan behar dituzte. Gainera, ezberdintasun sozial, ekonomiko eta kultural egoeretan aurkitzen dira. Arrazakeria eta diskriminazioa orain dela mende askoren gizartearen oinarritzko bi kontzeptuak dira. Nahiz eta bi kontzeptu hauei aurre egiteko hainbat politikak sortu eta garatu, gaur egungo gizartearen parte izaten jarraitzen dute.

1.5 Hipotesi nagusiak

1. **Hipotesia:** Gaur egungo gizartearen arrazakeria, talde ala herri batzuen nagusitasuna besteen aurrean suposatzen du. (ez)
2. **Hipotesia:** Arrazakeria diskriminazioa amaitzen denean amaituko da eta alderantziz. (bai)

1.6 Eskemaren garapena

2. GARAPENA (4 garapen posible) **(Hipotesika antolatu)**

- Europako herri gehienetan → jatorri eta etnia ezberdinetako herritarrak daude.
 - Ezberdintasun sozial, ekonomiko eta kultural egoeretan daude eta arrazakeria eta diskriminazioak pairatzen dituzte.
- Gobernu gehienek → berdintasun politikak martxan jarri, pertsona guztiek eskubide berak izateko
- Lehen urratsa → diskriminazioaren debekua izan da. Lege batzuen bidez pertsona bat bere jatorria dela eta baztertzea debekatuta.
- Gutxiengo etnikoen eskubideak indartu
- Europar Batasuneko Funtsezko Eskubideen Kartak eta Europar Konstituzioaren egitasmoak → berdintasun eta diskriminazio ezaren printzipioak sartu ditu bere oinarritzko baloreen artean.
 - Horren bidez, garapen soziala eta pertsona/taldeen bizi kalitaterako aukeren berdintasuna bermatzen da.

IRAKURKETA ETNOKULTURALA

- Hasiera batean → neurriak babesleak ziren, jarrera arrazistei aurre egiteko asmoz
- Geroago → diskriminazioaren arriskuaren ohartaraztea eta pertsonen zein taldeen berdintasuna segurtatu nahi duten politikak bultzatu dira.
- Pertsona ezberdinen presentzia onartzen eta beraien diferentzia ezagutzea → demokrazia indartzen du.
- Denborarekin → eskubide sozial, ekonomiko eta kulturalarekin, herritarren eremua handitzen joan da, herritar ezberdinuaren ezagutzara iritsi arte.
- Azken politiken helburua → pertsonen eskubideak babestea eta Estatu bakoitzaren barruan, kapital soziala sortzea eta sendotzea.

ARRAZAKERIA ETA DISKRIMINAZIOA

- Arrazakeria ez du soilik ideologia batek elikatzen → baizik eta bere hala-nahizkotasuna eta bere alde anitza agerikoak dira.

- 1930.hamarkadan arrazakeria Alemanian instituzionalizatua egon zen, Europako herri gehienetan hedatuz.
- Bigarren Mundu Gerraren amaierarekin→ arrazakeriaren beherakada, baina oraindik ez da desagertu.
- Arrazakeria kulturalak, arrazakeria biologikoa gero eta gehiago ordezkutzen ari da.
 - Arrazakeriaren gai nagusia ez da oinordetza biologikoa baizik eta kultura ezberdintasunak.
 - Arrazakeria horrek ez du, itxura batean, talde ala herri batzuen nagusitasuna aurreratzen, baizik eta mugen desagerpena kaltegarria dela dio eta bizimodu eta tradizioen arteko uztartze eza aurreratzen du, arrazakeria ezberdintze batera eramanez.
- Arrazakeria eta diskriminazioa bi gauza ezberdin dira baina lotuak daude→ bata bestea gordetzen du eta bata bestearen oinarritzko osagaia da.
- Diskriminazio motak:
 1. Lan diskriminazioa: (3 maila)
 - 1.maila: diskriminazio instituzionala, arau publikoak eta praktika instituzionalak planteatzen dituenak.
 - 2.maila: Egitura diskriminazioa, lan merkatuaren disposizio orokorretan gertatzen da, nahiz eta lan merkatuan suertatzen diren ezberdintasun guztiak ezin zaizkion diskriminazioari egotzi.
 - 3.maila: enpresan adierazten den diskriminazioa mota askotan agertu daiteke. Maiz ez da diskriminazio argi bat eta ez da nahitarazkoa bezala agertzen, baizik eta eragile askok egiten duten diskriminazio indibidual bezain ireki bat da.
 2. Diskriminazio instituzionala: Beste Estatu eta eskualdeetara lan egitera doazen pertsonak batez ere hunkitzen ditu eta harrera testuinguruekin lotu behar da. Bere kokaleku eta eginkizun instituzionala ezberdina da, baikorra talde batzuekin, ezkorra ala neutrala besteekin

Bestalde,

1. Diskriminazio zuzena: etnia edo jatorriarengatik, pertsona bat modu ezberdin batean tratatzea.
 2. Zeharkako diskriminazioa: itxuraz neutroak diren gailu, irizpide ala praktikak, arraza eta etnia ezberdinetako pertsonak desabantaila konkretuak pairatzea.
- Bigarren artikulua honek→ diskriminazio bat gisa zehazten du.
 - Arraza eta etnia jatorriarekin lotuta dauden jarrera ezkorrak sortzen direlarik eta, pertsonaren duintasunaren aurka egiteaz gain, larderia, etsai eta apaltze ingurugiro bat sortzen denean, diskriminazio egoera batez hitz egin daiteke.
 - Egoera horien aurrean→ diskriminazio baikorra osatu eta martxan ezarri da.

3. AMAIERA

- 4) gogoratu problematika eta hipotesi nagusia
- 5) ondorio nagusiak: zein diren lanaren ondorio nagusiak

- 6) irekidura (denboran edo espazioan) : gai berdina hartuta konparatu dezakezu beste momentu batekin edo beste leku batekin (herrialdea etab)